

Vergaderjaar 2001–2002

22 112

Ontwerprichtlijnen Europese Commissie

Nr. 214

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 2001

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vier fiches aan te bieden die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende *het recht van de burgers van de Unie en hun familieleden om zich op het grondgebied van de lidstaten vrij te verplaatsen en er vrij te verblijven*.
2. Ontwerp van een gedetailleerd werkprogramma voor de followup op het verslag over de *concrete doelstellingen voor de onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels*. (Mededeling van de Commissie)
3. Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/13/EG met betrekking tot de *vermelding van de ingrediënten van levensmiddelen*.
4. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de *bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers* en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. A. Benschop

Fiche 1: Richtlijn recht EU-burgers verplaatsen/verblijven

Titel: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het recht van de burgers van de Unie en hun familieleden om zich op het grondgebied van de lidstaten vrij te verplaatsen en er vrij te verblijven.

Datum Raadsdocument: 11 juli 2001
Nr. Raadsdocument: 10788/01
Nr. Commissiedocument: COM(2001) 257 def
Eerstverantwoordelijke ministerie: BZ i.o.m. JUST, BZK, SZW, OCW, EZ, VWS

Behandelingstraject in Brussel:

De behandeling van het voorstel voor de richtlijn gaat volgens de medebeslissingsprocedure. Het Coreper van 5 september 2001 heeft besloten het voorstel ter behandeling aan de Interne Marktraad toe te wijzen. Tevens wordt een nieuwe Werkgroep «Vrij verkeer van personen» opgericht om het voorstel nader te bestuderen.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

N.v.t.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Het recht van toegang en verblijf van burgers wordt op dit moment geregeld door verschillende verordeningen en richtlijnen. De Commissie wil deze regelingen bijeenbrengen in één geconsolideerde richtlijn voor zover het de verschillende richtlijnen betreft. In de geconsolideerde richtlijn zal tevens de rechtspositie die uit het burgerschap van de Unie voortvloeit verder worden geharmoniseerd. Het maakt hierbij niet uit of deze burgers een economische activiteit uitoefenen of niet. Belangrijk element van het voorstel is dat het de positie van familieleden van burgers van de Unie aanzienlijk beoogt te verbeteren.

Het voorstel van de Commissie omvat de volgende aspecten:

- een samenvoeging van alle bestaande instrumenten in één gemeenschappelijke tekst;
- een versoepeling van de voorwaarden die gelden voor het vrije verkeer van personen;
- een duidelijker omschrijving van de beperkingen op het verblijfsrecht;
- een verbetering van de positie van familieleden van de burgers van de Unie.

Rechtsbasis van het voorstel:

De artikelen 12, 18, 40, 44 en 52 van het Verdrag tot oprichting van de EG. In dit voorstel wordt rekening gehouden met jurisprudentie van het Hof van Justitie.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Het voorstel van de Commissie betreft regelgeving die aansluit aan bij het in artikel 14 van het EG-Verdrag neergelegde doel om een interne markt tot stand te brengen zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal is gewaarborgd.

Nederlandse belangen:

Het belang van een goed functionerende interne markt voor Nederland is evident. Ook vanuit het oogpunt van de invulling van het Europese burgerschap is het noodzakelijk voor de burger het recht op vrij verblijf en vrij verplaatsen te kunnen uitoefenen. Het samenvoegen van alle bestaande instrumenten in één gemeenschappelijke tekst komt de helderheid en de kwaliteit van de wetgeving ten goede.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Voor zover er nieuwe elementen zijn zullen deze omgezet moeten worden.

Rol EP in besluitvormingsprocedure:

Medebeslissing volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag.

Fiche 2: Werkprogramma doelstellingen onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels

Titel: Ontwerp van een gedetailleerd werkprogramma voor de followup op het verslag over de concrete doelstellingen voor de onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels. (Mededeling van de Commissie)

Datum raadsdocument: 12 september 2001
nr. Raadsdocument: 11762/01
nr. Commissiedocument: COM(2001) 501 def.
Eerstverantwoordelijke ministerie: OCenW i.o.m. SZW, VWS

Behandelingstraject in Brussel:

Momenteel vindt behandeling in het Onderwijscomité plaats; datum van behandeling in de Onderwijsraad is 29 november a.s.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

Geen.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In Lissabon, voorjaar 2000, vroeg de Europese Raad aan de EU-Onderwijsministers voor de Europese van Stockholm (voorjaar 2001) om een rapport met concrete doelstellingen voor de onderwijs- opleidingsstelsels met prioriteiten. Naar aanleiding van dit doelstellingenrapport heeft de Europese Raad in Stockholm de EU-Ministers van onderwijs en de Commissie gevraagd voor de Europese Raad van Barcelona (maart 2002) met een gedetailleerd werkprogramma te komen.

Het voorliggende concept is een eerste opzet hiervoor van de Commissie. Na discussie hierover de komende weken in het EU-onderwijscomité zullen de Ministers 29 november a.s. in de EU-Onderwijsraad over de dan inmiddels voorliggende versie hun oordeel geven. De definitieve versie zal door Raad en Commissie op 14 februari 2002 worden vastgesteld. Het voorliggende stuk bevat de in het eerdere doelstellingenverslag van februari 2001 vastgestelde 13 deeldoelstellingen, gegroepeerd rond 3 hoofddoelstellingen.

Elke paragraaf met een deeldoelstelling bevat een aantal passages van punten die in de ogen van de Commissie voor het verwezenlijken van deze deeldoelstelling van cruciaal belang zijn en een voorstel voor het gebruik van indicatoren (en eventueel benchmarks) om deze deeldoelstellingen te bereiken. Bovendien stelt de Commissie een tijdschema voor wanneer met dit werk zal worden begonnen.

Rechtsbasis van het voorstel:

Verzoek van de Europese Raad van Stockholm

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteit/Proportionaliteit: Het voorstel past binnen de opzet van de «open coördinatiemethode» zoals deze tijdens de Europese Raad van Lissabon is afgesproken.

Deregulering: N.v.t.

Nederlandse belangen:

Deze mededeling van de Commissie is een stap in de nadere uitwerking van het Lissabonproces. Het slagen van dit proces, waarbij als nieuwe doelstelling werd geformuleerd dat de EU binnen 10 jaar tot de meest concurrerende regio's in de wereld moet gaan behoren, is ook een Nederlands belang.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/ VNG)

N.v.t.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Het EP zal door de Commissie worden geïnformeerd.

Fiche 3: Richtlijn vermelding ingrediënten van levensmiddelen

Titel: Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/13/EG met betrekking tot de vermelding van de ingrediënten van levensmiddelen.

Datum Raadsdocument: 13 september 2001
Nr Raadsdocument: 11834/01
Nr Commissiedocument: COM(2001)433 def
Eerstverantwoordelijke ministerie: VWS i.o.m. LNV, EZ, VROM.

Behandelingstraject in Brussel:

Interne Markt, Consumenten en Toeristenraad.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

Geen.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Dit voorstel tot wijziging van Richtlijn 2000/13/EG schrapt de «25%-regeling», inhoudende de mogelijkheid om bestanddelen van samengestelde ingrediënten die minder dan 25% van het eindproduct uitmaken niet te vermelden op het etiket van verpakte levensmiddelen. Hiervoor in de plaats komt een versoepeling qua etikettering voor bepaalde ingrediënten die minder dan 5% van het eindproduct uitmaken. Voor mengsels van kruiden of aromatische planten geldt deze versoepeling als die minder dan 2% van het eindproduct uitmaken. Als ingrediënten zowel als enkelvoudig als samengesteld ingrediënt in een levensmiddel voorkomen dan is vermelding als enkelvoudig ingrediënt in de lijst van ingrediënten voldoende, op voorwaarde van een begeleidende verklarende opmerking.

Daarnaast bevat het voorstel een «Bijlage III bis» inhoudende een lijst van ingrediënten die allergische reacties teweeg kunnen brengen, die voortaan verplicht onder hun eigen naam moeten worden vermeld op het etiket van levensmiddelen. Deze lijst met verplichte allergenen zal ook gaan gelden voor alcoholhoudende dranken. Daarnaast moet elk van de aanwezige groenten of fruit in een mengsel apart worden vermeld. Gekonfijte vruchten en groenten moeten voortaan met de specifieke naam worden vermeld.

De achterliggende gedachte van de «25%-regeling» was het voorkómen van een lange lijst met ingrediënten en de aanname dat de consument bekend is met de samenstelling van de samengevoegde ingrediënten. Deze gedachte is achterhaald door de toegenomen complexiteit van de voedselproductie.

Een andere overweging om de 25%-regeling te schrappen en een lijst met verplicht te vermelden allergenen toe te voegen is het toenemende aantal

consumenten dat lijdt aan allergieën of overgevoeligheden voor bepaalde stoffen.

Aan de basis van voorgenoemde wijzigingen ligt mede het verslag over ongewenste reacties op voedingsmiddelen d.d. 22 september 1995 van het Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding. Daarin wordt erop gewezen dat voedselallergieën als veroorzakers van ziekten, variërend van licht allergische tot potentieel dodelijke reacties, een weerslag hebben op het leven van vele mensen. De enige behandeling bij het toenemende aantal consumenten dat lijdt aan allergie of overgevoeligheid voor bepaalde stoffen bestaat er vaak in het allergeen volledig te mijden. Daarvoor is adequate informatie over de samenstelling van levensmiddelen noodzakelijk. Door de voorgestelde wijzigingen wordt de gezondheid van de consumenten beter beschermd en hun recht op informatie gewaarborgd.

Rechtsbasis van het voorstel:
Artikel 95 EG-verdrag.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Een uniforme regeling is hier op zijn plaats. Afstemming van de levensmiddelenregelgeving van de lidstaten bevordert de tussenstaatse handel. Verder draagt dit voorstel bij tot een gelijk niveau van volksgezondheid en consumentenbescherming.

Aangezien de complexiteit van de voedselproductie toeneemt en een groeiend aantal consumenten lijdt aan een allergie of overgevoeligheid voor een bepaalde stof, strekt dit voorstel ten voordele van de consument. Dit voorstel leidt tot een betere voorlichting voor alle consumenten over de samenstelling van de levensmiddelen die zij kopen. Daarnaast stelt dit voorstel consumenten, die lijden aan een allergie of overgevoeligheid voor een bepaalde stof, in staat de allergenen te achterhalen. Het verlaten van de «25%-regeling» en de invoering van de lijst met verplichte allergenen worden gerechtvaardigd door de waarborging van het recht op informatie van de consument, het toenemende aantal ongewenste reacties op voedingsmiddelen en natuurlijk door een toename van het aantal voedselcrises.

Nederlandse belangen

Nederland hecht groot belang aan voedselveiligheid en stelt hierbij het belang van de consument voorop. Bescherming van de gezondheid van de consument en waarborging van diens recht op informatie sluiten aan bij het voedselveiligheidsbeleid van Nederland.

Het is hierbij van belang dat de regeling uitvoerbaar is door het bedrijfsleven en dat de administratieve lasten in verhouding staan tot het doel van de regeling.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid (IPO/VNG)

Implementatie in Warenwetbesluit Etikettering van levensmiddelen.

Rol EP in besluitvormingsprocedure:

Co-decisieprocedure conform artikel 251 EG-verdrag.

Fiche 4: Verordening/Richtlijn bestrijding en preventie van zoönoses

Titel: – Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad.

– Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad.

Verslag van het Europees Parlement en de Raad over de met het oog op de bestrijding en de preventie van zoönoses ten uitvoer te leggen maatregelen.

<i>Datum raadsdocument:</i>	3 augustus 2001
<i>nr. Raadsdocument:</i>	11405/01
<i>nr. Commissie-document:</i>	COM(2001) 452 def.
<i>Eerstverantwoordelijke Ministeries:</i>	VWS (richtlijn) resp. LNV (verordening)

Behandelingstraject in Brussel:

Presentatie in de Landbouwrap van 23 oktober 2001; behandeling in de raads werkgroep Landbouw- en Veterinaire deskundigen op 15/16 november 2001

Consequenties voor EG-begroting in EURO per jaar:

Alleen de medefinanciering van de gecoördineerde bewakingsprogramma's is een nieuwe technische maatregel die komt bij de reeds ingevoerde maatregelen krachtens Richtlijn 92/117/EEG, die uit hoofde van Beschikking 90/424/EEG van de Raad worden gefinancierd. Het is de bedoeling om voor deze maatregel jaarlijks 0,4 M€ uit te trekken.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Het verslag geeft een beschrijving van de huidige situatie betreffende de aanwezigheid van zoönoses (ziekten die van dieren op de mens kunnen worden overgedragen) en zoönoseverwekkers en zet uiteen over welke wettelijke instrumenten de Gemeenschap op dit moment beschikt om zoönoses te bestrijden. Er wordt met name ingegaan op de ervaring die is opgedaan met de tenuitvoerlegging van de wetgeving voor specifieke zoönoses. Geconcludeerd wordt dat er weliswaar vooruitgang geboekt is met de bewaking en bestrijding van zoönoses, maar dat deze maatregelen moeten worden geïntensiveerd. Met deze herziening van de huidige wetgeving wordt beoogd een systeem in het leven te roepen om zinvollere en beter vergelijkbare gegevens over het voorkomen van zoönoses te verkrijgen die bijvoorbeeld voor risico-evaluaties kunnen worden gebruikt. Het beleid inzake zoönosebestrijding, met name onder landbouw-huisdieren, moet zodanig worden gewijzigd dat de lidstaten verplicht worden bepaalde gemeenschappelijke streefdoelen voor het terugdringen van zoönoseverwekkers te verwezenlijken. In een nationaal bestrijdingsprogramma moet worden aangegeven met welke middelen die streefdoelen zullen worden bereikt. Ten slotte worden de gevolgen van de voorgestelde nieuwe aanpak besproken.

Rechtsbasis van het voorstel:

Artikel 152 EG-Verdrag

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Het verslag en de beide voorstellen maken deel uit van het programma dat is vastgelegd in het witboek over voedselveiligheid¹ dat

¹ COM(1999)719 def., Kamerstuk 22112, 145 dd. 14-02-00.

op 12 januari 2000 door de Commissie is goedgekeurd. Het is van essentieel belang dat de voorstellen inzake de bewaking en de bestrijding van zoönoses in overeenstemming zijn met de belangrijkste principes die in het witboek zijn vastgelegd, namelijk het garanderen van een hoog niveau van voedselveiligheid door:

- het bepalen dat de verantwoordelijkheid voor de voedselveiligheid in eerste instantie berust bij de levensmiddelenbedrijven en bij de diervoederfabrikanten en de landbouwers;
- een geïntegreerd beleid «van boer tot bord» tot stand brengen,
- traceerbaarheid mogelijk maken,
- zorgen voor transparantie en
- uitgaan van risicoanalyse, inclusief de mogelijkheid om rekening te houden met het voorzorgsbeginsel en met andere factoren.

De beide voorstellen ondersteunen en dragen bij aan de principes zoals vastgelegd in het goedgekeurde witboek over voedselveiligheid.

Nederlandse belangen

De Nederlandse belangen zijn grotendeels dezelfde als die van de EU: te komen tot een samenhangend geheel van hygiënevoorschriften, gebaseerd op een geïntegreerde aanpak voor de gehele voedselketen, namelijk «van bij de boer tot op het bord». Daartoe wordt voor de levensmiddelenhygiëne een regelgeving voorgesteld die van toepassing is voor de hele productieketen van levensmiddelen, zowel van dierlijke als van plantaardige oorsprong. Eén van de belangrijkste doelstellingen van de nieuwe regelgeving is het voorkómen van voedselinfecties. Daarbij zal vooral de nadruk worden gelegd op de verantwoordelijkheid van de producenten op het vlak van garantie van de voedselveiligheid en op de noodzaak van een op de beginselen van *Hazard Analysis of Critical Control Points* (HACCP) gebaseerde controle op de hygiëne. Voor de primaire landbouwproductie op bedrijfsniveau wordt gestreefd naar op risico's gebaseerde systemen. In het algemeen zal worden voorgesteld alle lidstaten ertoe te verplichten toe te zien op de toepassing van goede veehouderijpraktijken (GVP) bij het fokken van dieren. Met betrekking tot de bestrijding van zoönoses houdt dit in dat elke veehouder afzonderlijk ertoe gehouden is de nodige preventieve maatregelen tegen zoönoses toe te passen.

Consequenties voor de nationale regelgeving en beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG)

Bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers in relatie tot het beschermen van de volksgezondheid (VWS) is vastgelegd als normen voor aanwezigheid van zoönoses en zoönoseverwekkers in grondstoffen en eindproducten in de Warenwetregeling levensmiddelen.

Bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers in de primaire productie (LNV) is vastgelegd in normen voor aanwezigheid van zoönoses en zoönoseverwekkers in het primaire uitgangsmateriaal in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. De verordening is na goedkeuring van kracht.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Co-decisieprocedure conform artikel 251 EG-Verdrag